

Portal Województwa Lubuskiego

Konwent Marszałków o ochronie ludności, obronie cywilnej i nowych przepisach dla województw

Kategoria - Aktualności

Data publikacji -10 czerwca 2025 godz. 14:41

Dyskusja nt. ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, rola marszałków wobec przepisów w tym zakresie oraz początek prac nad aktualizacją ustawy o samorządzie województwa to tematy obrad Konwentu Marszałków zorganizowanego 10 czerwca 2025 r. w Szczawnicy.

W posiedzeniu uczestniczył **marszałek województwa lubuskiego Marcin Jabłoński**. Obrady rozpoczęły się od tematu związanego z ustawą o ochronie ludności i obrony cywilnej oraz nowelizacji ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Prezentację w tym zakresie omówił **nadbryg. dr inż. Tomasz Klimczak, rektor-komendant Akademii Pożarniczej**. Przedstawił zakres ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Wśród zadań marszałków wskazał m.in. na nadzorowanie w ramach posiadanych kompetencji oraz koordynowanie realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, udzielanie pomocy – w tym finansowej – powiatom wchodzącym w skład województwa w realizacji zadań ochrony ludności lub obrony cywilnej oraz zawieranie ze starostą porozumienia lub umowy o współdziałaniu w zakresie realizacji zadań w tym zakresie.

Do zadań sejmiku województwa należy zaś uchwalanie w budżecie województwa, na wniosek marszałka działającego w imieniu zarządu województwa, środków finansowych przewidzianych do realizacji zadań własnych w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej. Temat spotkał się z dużym zainteresowaniem – pojawiło się wiele pytań ze strony uczestników konwentu.

27 maja 2025 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę ws. zatwierdzenia Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026.

Nadrzędnym i strategicznym celem tego programu jest zbudowanie systemu działającego podczas wystąpienia każdego rodzaju zagrożenia, bez względu na stan funkcjonowania państwa. Do kluczowych obszarów działania w ramach programu należy m.in. tworzenie i utrzymywanie zasobów ochrony ludności przeznaczonych do ochrony w odniesieniu do zagrożeń – w przypadku marszałków ten obowiązek dotyczy obszarów województw.

Nowa ustawa o samorządzie województwa coraz bliżej. Marszałkowie rozpoczynają prace

Kolejnym punktem obrad była dyskusja o rozpoczęciu prac nad nową ustawą o samorządzie województwa. Po 27 latach obowiązywania obecnego aktu prawnego, który był nowelizowany aż 60 razy, samorządowcy zgodnie wskazali na konieczność jego kompleksowej aktualizacji.

– Chodzi o działanie na rzecz podniesienia jakości i skuteczności funkcjonowania państwa w kontekście bezpieczeństwa – powiedział marszałek Marcin Jabłoński, wskazując na konieczność stworzenia korzystnego klimatu dla rozmów o reformie.

Podczas spotkania zaprezentowano cztery scenariusze rozwoju samorządów. Największe poparcie zdobyły modele „Mozaika możliwości” i „Równowaga mocy”, zakładające decentralizację, większą autonomię finansową i partnerską współpracę samorządów z rządem. Wśród najważniejszych postulatów znalazły się: możliwość przyjmowania regionalnych aktów prawa miejscowego, zapewnienie dochodów własnych województw, udział w tworzeniu strategii krajowych oraz przekazanie udziałów w spółkach Skarbu Państwa o znaczeniu lokalnym.

Dyskusja po prezentacji **dra Radomira Matczaka** i wystąpieniu **dyrektora Departamentu Rozwoju Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego Anny Mlost** była gorąca i merytoryczna. W jej trakcie marszałek województwa lubuskiego Marcin Jabłoński odniósł się do kontekstu geopolitycznego i obowiązków związanych z bezpieczeństwem obywateli.

– Jeśli pokażemy, że ta reforma uporządkuje kompetencje i pozwoli wojewodom zająć się tym, co dziś kluczowe, to możemy stworzyć wokół niej dobry klimat, a nie tylko przepychać się i używać sformułowań typu autonomia czy landyzacja – podkreślał marszałek Jabłoński.

Marszałek przypomniał również, że obecnie wojewoda ma zapis konstytucyjny, a samorząd województwa – nie, co czyni tę strukturę mniej trwałą i podatną na zmiany polityczne. – Dzisiaj uważam, że taki ustrój państwa powinien zostać doszlifowany – mówił marszałek. – Istota tych prac prowadzi do tego, żeby uporządkować kompetencje i pozwolić wojewodom zająć się tym, co jest teraz kluczowe i ważne w tej obecnej sytuacji geopolitycznej. Dobrze byłoby odciążyć ich od różnego rodzaju zadań, które z powodzenia mogą realizować samorządy województwa – zaznaczył marszałek Jabłoński. Chodziło głównie o kwestie związane m.in. z drogami lokalnymi.

Zgodnie z harmonogramem przedstawionym przez konwent, do marca 2026 roku mają zostać opracowane wstępne założenia projektu nowej ustawy. Prace będą prowadzone przez zespół ekspertów powołany do tego celu. Koordynacją ma zająć się Związek Województw RP. Marszałkowie zadeklarowali wolę współpracy ponad podziałami politycznymi.

Programy wsparcia dla samorządów

W następnej części posiedzenia marszałkowie wysłuchali przedstawicieli Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Advisory Services ws. możliwego wsparcia Regionów w pozyskiwaniu finansowania na projekty inwestycyjne. Zaprezentowany został także program LIFE prowadzony przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Składa się z czterech podprogramów poświęconych przyrodzie i różnorodności biologicznej, łagodzeniu klimatu i adaptacji, gospodarce o obiegu zamkniętym oraz przejściu na czystą energię.

Stanowiska Konwentu Marszałków i przekazanie prezydencji

Konwent Marszałków przyjął również stanowiska:

przygotowane przez Zespół Ekspertski ds. Europejskiej i Krajowej Polityki Strukturalnej ZWRP:

- w sprawie proponowanych zmian rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056 oraz (UE) 2021/1057,
- w sprawie wdrażania komponentu regionalnego w ramach Planu Społeczno-Klimatycznego.

przygotowane przez Zespół Koordynatorów ds. Europejskich Funduszy Zewnętrznych ZWRP:

- w sprawie przyszłości programów Interreg po 2027 roku.

przygotowane przez Zespół Ekspertski ds. Społeczeństwa Informacyjnego ZWRP:

- w sprawie wsparcia przez stronę rządową jednostek samorządu terytorialnego we wdrożeniu i realizacji wymagań regulacji NIS2/UKSC po nowelizacji.

oraz projekty stanowisk opiniowane standardowym trybem:

- w sprawie pilnej nowelizacji ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych
- w sprawie wykluczenia wsparcia finansowego dla zakupu nowego taboru kolejowego z napędem hybrydowym (elektryczno-spalinowym)
- w sprawie wsparcia finansowego samorządów województw w działaniach związanych z nabywaniem i utrzymaniem taboru kolejowego do realizacji wojewódzkich przewozów pasażerskich,
- a także - jako dokument przygotowany przez Zespół Ekspertski ds. Europejskiej i Krajowej Polityki Strukturalnej ZWRP, a kierowany do Zarządu ZWRP - wniosek Konwentu Marszałków Województw RP do Zarządu ZWRP w sprawie zainicjowania prac nad reformą ustrojową samorządu województwa.

Na koniec obrad przewodnictwo w kolejnym Konwencie Marszałków zostało przekazane województwu łódzkiemu.

Udział w posiedzeniu Konwentu Marszałków wzięła również **przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Anna Synowiec**.